

TotallyTraffic

Follow up les 3D-Afleiding Car Klassikaal

Inleiding

TotallyTraffic is het programma voor het voortgezet onderwijs in Zuid-Holland, waarbij er aandacht is voor verkeersveiligheid en verkeerseducatie. Jongeren ontwikkelen zich snel en hun houding in het verkeer verandert. Hierdoor nemen zij meer risico's, nemen zij de regels niet altijd serieus en kunnen zij gevoelig zijn voor groepsdruk. Jongeren behoren tot een van de groepen van kwetsbare verkeersdeelnemers. Het programma in Zuid-Holland bestaat uit een mix van gastlessen die door een externe partij gegeven wordt op de school en doe-het-zelf-lessen die de eigen docent in de klas kan geven. De interactie met de jongeren staat centraal. Dit met als doel dat de jongeren zich bewust worden van hun eigen rol in het verkeer en de mogelijke gevaren en risico's.

Responsible Young Drivers heeft onlangs de gastles 3D-Afleiding Car Klassikaal bij u op school verzorgd. Dit document is de bijbehorende opvolgles. De school verzorgt zelf deze opvolgles. Leerlingen blijven naar aanleiding van het gastproject altijd met vragen zitten en het geleerde of wat ze hebben ervaren beklijft veel beter als er – op een andere manier – nóg eens aandacht voor het onderwerp is. 3D-Afleiding Car laat bestuurders op een coole en interactieve manier ervaren wat de gevaren zijn van verschillende vormen van afleiding in het verkeer.

De follow-up les is zó opgezet dat er ruimte is voor interactie, zelfreflectie en het delen van ervaringen. De focus ligt op bewustwording. Tijdens de les wordt gediscussieerd tussen docent en studenten, maar staat vooral het gesprek tussen de studenten onderling centraal. De les is flexibel inzetbaar. Afhankelijk van de lesstijl en de leerstijl van de studenten kiest u zelf voor een werkvorm die het beste bij de opleiding past.

Voor wie is deze follow-up les?

Leerlingen tussen 12-18 jaar bewegen zich op verschillende manieren in het verkeer. Daarnaast gebruiken vele jongeren hun mobiele telefoon tijdens verkeersdeelname.

Er spelen een aantal factoren mee, die ervoor zorgen dat jongeren zich vaker bezighouden met afleidende activiteiten in het verkeer:

- Vermeende onkwetsbaarheid & risicoperceptie
- Zelfoverschatting van eigen bekwaamheid
- Sociale norm in de omgeving
- Gewoontegedrag
- Gemis aan routine van verkeersdeelname

Waarvoor is de follow-up les?

- Door na de gastles nogmaals de stof te behandelen blijft de boodschap beter hangen
- Evalueren en reflecteren
- Wat gaan de leerlingen anders doen naar aanleiding van de gastles

Lesduur

Deze follow-up les duurt 1 lesuur.

Lesinhoud

Bewust worden, ervaren en kennis opdoen rondom afleiding voor de jonge bestuurders.

De lesopbouw is als volgt:

- inleiding;
- terugblik op het gastproject;
- discussie aan de hand van stellingen;
- afronding.

Vorbereiding

U kunt deze follow-up les zonder veel voorbereiding geven. Het lezen van deze lesbeschrijving is voldoende om de les te kunnen geven. U hoeft niets te kopiëren en er is geen apparatuur nodig.

Doel

Het doel van deze follow up les is dat jongeren zich bewuster worden van de gevaren en risico's van afleiding in het verkeer en op welke manier zij hierop zelf invloed kunnen hebben. Na afloop van deelname aan deze voorlichting zijn jongeren zich bewust van hun eigen verantwoordelijkheden en beslissingen en nemen zij zich voor om zich niet te laten afleiden door de smartphone tijdens verkeersdeelname.

Bijbehorende leerdoelen

- Na afloop van deelname aan deze interventie weten de jongeren dat bellen of appen met de smartphone tijdens verkeersdeelname in de auto gevaarlijk is en de kans op een ongeval vergroot.
- Na afloop van deze interventie nemen de jongeren zich voor om niet te appen tijdens het auto rijden.
- Na afloop van deelname aan deze interventie nemen de jongeren zich voor dat ze de smartphone tijdelijk op mono-stand of uit-stand hebben staan of bellen ze handsfree tijdens het autorijden.

Inleiding;

Welke verschillende soorten afleiding zijn er?

1. Visueel: men kijkt naar de het scherm van de telefoon in plaats van naar de weg.
2. Auditief: men heeft minder aandacht voor geluiden in de omgeving doordat bijvoorbeeld een belsignaal klinkt of omdat men gefocust is op een telefoongesprek.
3. Fysiek: men heeft zijn beide handen niet vrij als hij / zij een telefoon vastheeft.
4. Cognitief: men is met zijn / haar gedachten ergens anders. Dit gaat ten koste van de aandacht voor de rijtaak.

Wist je dat...?

1. 56% van de fietsers tussen 12 en 80 jaar gebruikt hun telefoon wel eens tijdens het fietsen.
2. Jonge fietsers (12-17 jaar oud) gebruiken de telefoon het meest om berichten te lezen (55,5%) of te sturen (54%).
3. om handheld te bellen (37,5%) of om foto's en video's te maken (43%).
4. Ook luistert ruim 70% van de jongeren weleens naar muziek tijdens het fietsen.
5. 19% van de slachtoffers van fietsongevallen, die werden behandeld op de Spoed Eisende Hulp, gaven aan dat het ongeval werd veroorzaakt doordat zij afgeleid waren.
6. 66% van de automobilisten gebruikt de smartphone wel eens in de auto.
7. Automobilisten gebruiken de telefoon voornamelijk om handsfree te bellen (46%), berichten te lezen (42%) of te sturen (36%).
8. Automobilisten besteden ongeveer 50% van hun rijtijd aan afleidende activiteiten.
9. De in omvang grootste vorm van afleiding is praten met passagiers; ongeveer 15% van de totale reistijd.
10. Volgens schattingen vallen er jaarlijks ten minste enige tientallen verkeersdoden bij auto-ongevallen tot een bovengrens van ruim honderd.

De les start met een korte introductie waarbij wordt aangegeven waarom deze les belangrijk is. In het gastproject was er aandacht voor afleiding in het verkeer. Maar jullie kunnen verschillende rollen hebben, als jullie aan het verkeer deelnemen; als fietser, automobilist, scooterrijder of als bijrijder. Het gaat erom dat de leerlingen zich aangesproken voelen door de lesstof. Leg daarom, afhankelijk van de leeftijd van de leerlingen en hun interesse, meer nadruk op het besturen van een auto of fiets.

Veel automobilisten, maar ook fietsers en voetgangers zijn in het verkeer bezig met allerlei activiteiten die hen kunnen afleiden. Voorbeelden van afleidende activiteiten zijn o.a. het luisteren naar muziek, mobiel bellen, sms'en of appen. Jongeren hebben vanwege hun mindere rijervaring al meer risico's in het verkeer. Naast het gebruik van alcohol en drugs in het verkeer, vormt afleiding ook een groot risico voor ongevallen.

Terugblik op het gastproject

Tijdens de gastles hebben leerlingen de gevaren en risico's ervaren van afleiding op/in de fiets/auto. Laat de leerlingen kort terugblikken op het gastproject door het stellen van enkele gerichte vragen. Een aantal voorbeelden van vragen, die gesteld kunnen worden:

- o Wat vonden jullie van de gastles?
- o Wat is er veranderd in je gedrag sinds de gastles?
- o Hebben jullie zelf ervaring met afleiding?
- o Welke soort van afleiding vind jij het meest vervelend?
- o Wat is jouw grootste vorm van afleiding?
- o Is het ooit fout gegaan, of ken je iemand die ooit een ongeluk heeft gehad door afleiding?
- o Wie heeft afspraken met vrienden over afleiding gemaakt? Of met ouders?
- o Doe je nu dingen anders? Of ga je op dezelfde voet door?
- o Waarom doe je dit wel of niet?

Discussie;

Tijdens dit onderdeel is het de bedoeling dat de leerlingen in een rond de tafel/ kring gesprek met elkaar de discussie aangaan over afleiding in het verkeer. Dit gebeurt aan de hand van een vijftal stellingen.

Bij deze stellingen is het de bedoeling dat de leerlingen elkaar door middel van argumenten overtuigen dat afleiding in het verkeer gevaarlijk is. Zorg ervoor dat de discussie naar de gewenste houding wordt gestuurd. Leerlingen moeten het lokaal verlaten met de opvatting dat afleiding in het verkeer gevaarlijk is.

Stelling 1:

Wanneer je betrapt wordt op het gebruik van je telefoon in het verkeer moet de boete hoog zijn. Dit zodat je dit niet nogmaals zult doen.

De huidige boete voor telefoon gebruik op de fiets is €150,-
de huidige boete voor telefoon gebruik op de scooter is €260,-
De huidige boete voor telefoon gebruik in de auto is zelfs €380,-

Stelling 2:

Wanneer je sneller beweegt dan 10km/h moet een telefoon automatisch overschakelen naar de mono stand.

Iedere smartphone beschikt over een mono-stand deze moet je wel zelf activeren voor het rijden

Stelling 3:

Politie moet meer en strenger controleren op afleiding in het verkeer.

De politie beschikt momenteel al over mobiele camera's die het mobieltelefoon gebruik kunnen traceren.

Stelling 4:

Wanneer je een ongeval veroorzaakt en het wordt bewezen dat je afgeleid was door je mobiele telefoon, dan moet je alle kosten zelf betalen.

Op het moment dat dit is te bewijzen, dan geldt deze regel al. In de praktijk is het lastig om deze bewijslast rond te krijgen.

Stelling 5:

Je radio bedienen tijdens het autorijden moet ook verboden worden, omdat dit ook afleidt van de weg.

Op dit moment het bedienen van je radio niet strafbaar.

Afsluiting;

Tijdens de afsluiting van deze les grijp je nog eens terug naar waar de les mee begon: de terugblik op het gastproject en wat de studenten daarbij hebben ervaren. Wijs tenslotte op het belang dat men op de fiets, auto of brommer een hogere snelheid heeft. En sta stil bij wat de consequenties zijn wanneer je met deze snelheid in een gevaarlijke situatie komt of deze zelf veroorzaakt. Wijs de studenten op hun eigen verantwoordelijkheid. Elke verkeersdeelnemer heeft zijn eigen verantwoordelijkheid, maar het is voor bestuurders extra belangrijk om ook op te letten op de zwakkere (kwetsbaardere) verkeersdeelnemers.

Om de les af te sluiten kan alle leerlingen gevraagd worden een belofte te maken om zijn of haar gedrag te verbeteren in het verkeer.